

عنوان مقاله:

بررسی مشکلات و چالش های انهار سنتی (مطالعه موردی: رودخانه زاینده رود)

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی مدیریت شبکه های آبیاری و زهکشی و سومین کنگره ملی آبیاری و زهکشی ایران (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

حمیدرضا باقری - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی آب-سازه های آبی، دانشگاه صنعتی اصفهان

نیلوفر نجفی - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی آب-منابع آب، دانشگاه صنعتی اصفهان

خلاصه مقاله:

تقسیم عادلانه آب در مناطق خشک از حساسیت وافر برخوردار است. خلق نظام های مدیریتی سنتی آبیاری در مناطق خشک و نیمه خشک که حاصل تجربه طولانی مدت نسل های گذشته است، نه تنها در جهت رفع چنین نیازهایی شکل گرفته اند، بلکه در راستای تحقق عدالت اجتماعی و مشارکت همه ذینفعان در مدیریت کشتزارها پدید آمده اند. بنابراین ضرورت توجه و رسیدگی به انهار سنتی چه از بعد فنی، مدیریتی و اجتماعی در سال های اخیر به واسطه خشکسالی های متعدد و متوالی بیش از پیش احساس شده است. در این پژوهش به بررسی انه ار سنتی در محدوده مطالعاتی سد تنظیمی رودخانه زاینده رود تا سد چم آسمان پرداخته شده است و این انهار از نظر وجود یا عدم وجود سردهانه، سطح زیر کشت اراضی و میزان برداشت آب بررسی شدند. در نهایت مشکلات و چالش های موجود در سه بخش کلی اجتماعی، فنی و حقوقی بررسی گردید. از جمله مشکلات اجتماعی موجود می توان به فقدان تشکلهای بهره برداری، مشترک بودن انهار مختلف در یک مسیر و عدم هماهنگی دستگاه های دولتی پرداخته شد. همچنین در خصوص مشکلات فنی میتوان به عدم وجود تجهیزات و تاسیسات کنترل دبی، عدم وجود جاده های دسترسی در بخش عمده ای از سردهانه ها و عدم وجود حفاظ جهت جلوگیری از دخالت افراد غیر مسیول در تاسیسات پرداخت. در رابطه با مشکلات حقوقی می توان به مواردی نظیر عدم وجود اختیارات و پشتوانه قانونی جهت برخورد سریع و قاطع از طرف ضابطین شرکت آب منطقه ای در زمان وقوع تخلف، سطح نظارتی بسیار وسیع در زمان کم و عدم دارا بودن مدارک و مستندات لازم از سوی ضابطین شرکت آب منطقه ای برای اثبات تخلف در محاکم قضایی اشاره کرد. در نتیجه راهکارهای متعددی جهت بهبود وضعیت و ساماندهی انهار سنتی در این مقاله بررسی شده اند که از جمله آن ها می توان به ایجاد تشکلهای آب بر منسجم، اصلاح فنی تاسیسات موجود در شبکه انهار سنتی، تقویت قدرت قانونی ارگانهای نظارتی و اجرایی جهت مقابله با متخلفان اشاره کرد.

کلمات کلیدی:

انهار سنتی، رودخانه زاینده رود، بهره برداری، شبکه های آبیاری، مشکلات و چالش های مدیریتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/781563>

